

[Jørgen Gram.]

til at fremskaffe materialer, og nu sidst — jeg kan godt sige umuligheden af at få kapital stillet til rådighed. Udviklingen og kravene derimod er gået frem med kæmpeskridt.

Måske kunne man sige, at de under punkt 1 og punkt 2 i lovforslaget nævnte kategorier, elektricitetsværkerne og telefonselskaberne, ved at byde højere rente end alle andre kunne finansiere sig selv udenom dette forslag; merudgiften til de høje renter kunne man jo blot tage ind igen gennem højere priser på elektricitet og på telefonsamtaler. Men man ville suge kapitalen til sig, det ville give en højere rentefod, og man vil jo netop undgå højere priser på elektricitet og telefonsamtaler. Elektricitetsværkerne f. eks. har gjort alt og gør alt, hvad der er muligt, for at levere kilowatttimer billigst muligt, og forhåbentlig svinder antallet ned til nul på de kommuner, der benytter elektricitetsforsyningen som skattekilde. Det, man opkræver, bør gå til fornyelse og modernisering, og princippet må være, at prisen pr. kWh kan finansiere nye krav om udvidelse, når forholdene er normale — deri er jeg enig med den foregående ordfører.

Vi hørte i går, at det foreliggende forslag baseres på forhandling med de amerikanske givere af Marshallhjælpen, men det skinnede dog igennem, at der er muligheder tilstede for omplaceringer, måske også andre ændringer. For elektricitetsværkernes vedkommende er der en uhyre trang til udvidelse og modernisering, hvilket også fremgår af bemærkningerne; den foregående ordfører anslog det til, at der for øjeblikket er planlagt udvidelser til sådan noget som for 400 mill. kr. Jeg vil tro, at tallet ligger endog højere, og da der ved de nye kedler og turbiner er sket store fremskridt i henseende til besparelser, kan det med de nuværende brændselspriser og den herskende valutamangel slet ikke gå an at køre med det forældede maskinel. Alle værkerne er i gang med de udvidelsesplaner, der foreligger, og det ville være uforvarsligt ikke at realisere dem.

Så kan man spørge: Når det er så vanskeligt at få kapital og der her stilles 75 mill. kr. til rådighed, hvordan kan ministeren så klare fordelingen af dette beløb til det uhyre behov? For man må vel gå ud fra, at fordelingen skal ske på et bredt grundlag, og selvom den allerstørste del af kapitalen må gå til de store værker, der producerer billigst, er det vel alligevel sådan, at hvis der er små konkurrencedygtige — jeg understreger: konkurrencedygtige — værker, der endnu virker rundt omkring i landet, skal de ikke

være udelukket fra at kunne få del i de penge, som der her er tale om.

Hvad angår de foreslåede 50 mill. kr. som lån til de tre koncessionerede telefonselskaber — Københavns Telefon Aktieselskab, Jydsk Telefon-Aktieselskab og Fyns kommunale Telefonselskab —, skulle man synes, at det i forhold til det foregående tal er et relativt højt beløb, og at moderniseringen muligvis her kunne tages lidt med ro, uden at der derved ville ske stor skade. Men muligt kan ministeren under udvalgsbehandlingen overbevise om det modsatte. Jeg synes blot, jeg vil nævne her, at jeg ikke mener, det er en farbar vej halvt at tvinge de tilfældige nye abonnenter til delvis at finansiere disse store selskaber.

Dernæst har vi under punkt 3 Det Danske Luftfartselskab som parthaver i SAS. Det er kun kort tid siden, dette selskab blev saneret, men det er forståeligt, at det må følge med overfor kravene om både det ene og det andet, også om anskaffelse af det allernyeste flyvemaskinmateriel, og det skal naturligvis opfylde sine forpligtelser og indbetale $\frac{2}{7}$ af de udgifter, der er i fællesskabet med Norge og Sverige. Men jeg har lyst til at bede ministeren oplyse, om de oplysninger holder stik, der er fremme i pressen i disse dage om, at nu går det så godt for SAS, at der er et mægtigt overskud — 20 mill. kr. nævnes for indeværende år —, for så kan man med lidt mere beroligelse gå videre med hensyn til investering i dette selskab, end man egentlig har haft lyst til at gøre det før.

Hvad dernæst angår Københavns Frihavns-Aktieselskab, forekommer det mig egentlig, at vi må slå øjnene ned. Engang nærede man store forventninger netop til dette organ, Nordens største stabelplads. Jeg har ligesom den forrige taler set, at det er gået gennem pressen, at Gøteborg festede, fordi den nu havde overfløjet København i godsmængde, og man har uægtelig det indtryk, at Københavns Frihavn, som den ligger, ikke kan honorere tidens og konkurrencens krav. Det er klart, at med den højde, fragterne har, og med de værdier, skibene repræsenterer, må liggepengene blive høje, og det er af den allerstørste betydning, at losse- og inladedetiden bringes ned på et minimum, ellers får Frihavnen lov til at ligge øde hen.

Hamborg, der var ødelagt, har haft et mægtigt opsving siden krigen, og det har også Gøteborg og Malmø, for slet ikke at nævne Antwerpen, der er så centralt beliggende. I bemærkningerne til lovforslaget står der, at hvis ikke de i lovforslaget nævnte